

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Ekonomska geografija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta:

☒ Obavezni ☐ Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

3

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Dževad Mešanović, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

dzevad.mesanovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Opći cilj je upoznati razvoj te položaj i značenje ekonomske geografije u sistemu geografske nauke. Razmatra se koncept, teorijski pristupi i glavni modeli u ekonomskoj geografiji te njihova primjena u geografskim istraživanjima. Ukazati na značenje energetske izvora, trendove potrošnje, geografske posljedice njihovog prostornog rasporeda, probleme održivosti potrošnje. Kroz razradu faktora koji utiču na razvoj pojedinih privrednih djelatnosti, studenti će razumjeti i moći protumačiti procese i probleme u savremenom svijetu. Steći će potrebna predznanja za uspješno praćenje specijalističkih kolegija.

16. Ishodi učenja:

Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi

- Poznavanje i razumijevanje ekonomsko-geografskih sistema i modela, faktora razvoja, dinamike i strukture lokalnih, regionalnih, nacionalnih i globalne ekonomije;
- Sposobnost tumačenja i diskutiranja relevantnih i aktuelnih ekonomsko-geografskih pojava i procesa;
- Kartiranje geografskih sadržaja;
- Samostalan rad potreban za stručni napredak;
- Stručne kompetencije za prikupljanje, obradu i interpretaciju prostornih podataka u institutima, uredima za planiranje, u državnoj ili lokalnoj upravi ili za nastavak obrazovanja.

Očekivani ishodi učenja na razini predmeta

- Poznavati geografsku terminologiju, osnovne definicije, koncepte, teorijske pristupe i modele u ekonomsko-geografskim istraživanjima te primijeniti metodologiju ekonomske geografije u geografskim istraživanjima;
- Tumačiti problematiku energije u savremenom svijetu (vrste, prostorni raspored, trendove potrošnje i održivost energetske izvora);
- Razlikovati i tumačiti prostorne sisteme pojedinih ekonomskih djelatnosti;
- Tumačiti dinamiku i diferenciranost procesa tranzicije na globalnoj i regionalnoj razini.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Pojam i predmet izučavanja ekonomske geografije, metodološki sistem ekonomske geografije;
2. Uticaj fizičko-geografskih činilaca na privredni razvoj (zemljina kora, reljef i klima);
3. Uticaj fizičko-geografskih činilaca na privredni razvoj (vode, tlo, biljni i životinjski svijet);
4. Uticaj društveno-ekonomskih činilaca na privredu (stanovništvo, naselja, kriterijumi razvijenosti zemalja);
5. Uticaj društveno-ekonomskih činilaca na privredu (životni standard, nauka, tehnika i tehnologija);
6. Pojam, podjela i značaj poljoprivrede, svjetski zemljišni fond;
7. Oblici intenziviranja poljoprivrede, poljoprivredni regioni svijeta;
8. Zemljoradnja, povrtlarstvo, voćarstvo;
9. Vinogradarstvo, stočarstvo, ribolov, lov i šumarstvo;
10. Energetski izvori (mehanička energija, uglj, nafta);
11. Energetski izvori (prirodni gas, atomska energija, hidroenergija, energija vjetra, sunčeva i geotermalna energija);
12. Proizvodnja i prerada sirovina mineralnog porijekla;
13. Pojam i klasifikacija industrije, uticaj industrije na ekonomski razvoj;
14. Pojam i historijski razvoj turizma, turistički resursi, turizam i promet, pojam, podjela i razvoj saobraćaja u svijetu;
15. Međunarodne ekonomske i političke organizacije, globalizacija i nova ekonomska geografija.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispozitivnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20). Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su 2 puta izostali, 3 boda studenti koji su 3 puta izostali a studenti koji su više od tri puta izostali, a nisu priložili odgovarajuće opravdanje nemaju pravo na ovjeru predmeta od strane predmetnog nastavnika i shodno tome, nemaju pravo ni na bodove. Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Aktivnost studenta se određuje angažmanom u nastavnom procesu, praćenjem i aktivnim učešćem u nastavi na predavanju i vježbama.

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni ili prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od definisanja i objašnjenja pojmova, dopunjavanja, povezivanja i zaokruživanja tačnih odgovora. Svaki tačan odgovor boduje se sa količinom bodova koja isključivo zavisi od težine pitanja. Student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni ili drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Drugi parcijalni test je indentičan prvom parcijalnom testu. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

Obavezna je izrada seminarskog rada na kojem student može maksimalno ostvariti 10 bodova. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku/saradniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno.

Završni ispit je usmeni ili pismeni. Na ispitu student odgovara na pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Ispit se može položiti ukoliko student odgovori na većinu pitanja.

Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na završnom ispitu je 50. Da bi student položio ispit iz predmeta mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	25-50	85 - 94	9	B
Ukupno	25-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Manić, E. (2013). Ekonomska geografija. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu;
2. Krugman, P., Obstfeld, M. (2008). Međunarodna ekonomija. Zagreb: Mate;
3. Nurković, R. (2006). Ekonomska geografija svijeta. Tešanj: Planjax;
4. Kovačević, S. (2008). Kontroverze globalizacije i integracije. Banja Luka: Atlantik bb;
5. Jovanović, V. (2002). Globalna geografija. Beograd: Megatrend Univerzitet primenjenih nauka;
6. Tomić, P., Romelić, J., Lazić L. (1996). Ekonomska geografija sveta. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Institut za geografiju

22. Internet web reference:

1. <https://www.cia.gov/index.html>
2. <http://ec.europa.eu/eurostat>
3. <http://www.ft.com/global-economy>
4. <http://www.economist.com/sections/economics>

23. U primjeni od akademske godine:

2021/2022.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

23.06.2021.